CVIČENÍ 2

Téma: Operace s neorientovanými grafy, izomorfismus, sousednost, stupně uzlů.

Cíle: Aktivní zvládnutí pojmů zavedených v kapitole 2 (str. 18 - 33) skripta, schopnost základního úsudku o vztazích mezi nimi a odvození jednoduchých vlastností.

POZOR: Pokud není explicite uvedeno jinak, myslíme grafem neprázdný neorientovaný graf.

- 1. Zahřívací zopakování základních pojmů vyučující kreslí na tabuli a zjišťuje pochopení definic uvedených na přednášce a znalost jednoduchých vlastností definovaných pojmů ve specifikovaných případech, např. jako:
 - je zadaný neorientovaný graf: prostý/obyčejný/úplný graf, multigraf, podgraf jiného, izomorfní s nějakým jiným, zřejmé příznaky vylučující izomorfismus
 - stupeň uzlu, sousedi, soubor stupňů
 - počet různých grafů určitého typu při zadání počtu/množiny uzlů/hran
 - existence grafu s požadovanými vlastnostmi
- 2. Nakreslete graf s požadovanými vlastnostmi nebo uveďte, proč takový graf neexistuje:
 - a) graf má právě 6 uzlů a všechny jsou stupně 3
 - b) graf má právě 5 uzlů a všechny jsou stupně 3
 - c) graf má právě 4 uzly a všechny jsou stupně 1
 - d) graf má právě 6 uzlů a 4 hrany
 - e) graf má právě 4 uzly se stupni 1, 2, 3, 4
 - f) graf má právě 4 hrany a 4 uzly se stupni 1, 2, 3, 4
 - g) graf je prostý a má právě 6 uzlů se stupni 1, 2, 3, 4, 5, 5
 - h) graf je prostý a má právě 5 uzlů se stupni 2, 3, 3, 4, 4
- 3. Určete počet automorfismů následujících grafů:
 - a) úplný graf Kn, z něhož je odstraněna jedna hrana
 - b) úplný graf Kn, z něhož jsou odstraněny dvě sousední hrany
 - c) úplný graf Kn, z něhož jsou odstraněny dvě nesousední hrany
 - d) graf vzniklý propojením úplných grafů Km a Kn (m≠n) jednou přidanou hranou
 - e) graf vzniklý propojením úplných grafů Km a Kn (m≠n) dvěma přidanými nesousedními hranami
 - f) graf vzniklý propojením úplných grafů Km a Kn (m≠n) dvěma přidanými sousedními hranami
 - g) graf vzniklý propojením dvou úplných grafů Kn jednou přidanou hranou
 - h) graf vzniklý propojením dvou úplných grafů Kn dvěma přidanými nesousedními hranami
 - i) graf vzniklý propojením dvou úplných grafů Kn dvěma přidanými sousedními hranami
- 4. Vyslovte nějakou charakterizaci grafu, který vznikne jako symetrická diference soustavy (ne nutně disjunktních) kružnic.
- 5. Určete vztah mezi relací dosažitelnosti u --- v a relací sousednosti Γ prostého grafu $G = \langle H, U \rangle$. Relace sousednosti je definována předpisem
 - $u \Gamma v \Leftrightarrow_{df} v H$ existuje hrana h = [u, v]
- 6. Nechť G je obyčejný graf o pěti uzlech.
 - Může *G* obsahovat současně uzel stupně 0 a uzel stupně 4?
 - Má-li *G* právě dva uzly téhož stupně (a ostatní stupně jsou navzájem různé), může to být stupeň 0 nebo 4?
 - Je možné, aby každý uzel v G měl jiný stupeň?
- 7. Je dán graf, který má nejméně dva uzly a obsahuje méně hran než uzlů. Dokažte, že takový graf má alespoň jeden uzel stupně 0 nebo 1.
- 8. Určete minimální délku kružnice v obecném grafu (se smyčkami), v multigrafu bez smyček a v obyčejném grafu. Čím je omezena maximální délka kružnice v těchto grafech?
- 9. Určete všechny

- neizomorfní souvislé faktory úplného grafu K₅
- neizomorfní faktory grafu K_5

Čím se postupy použité v těchto dvou případech liší?

10. Kolik různých grafů lze vytvořit, je-li pevně dána množina uzlů *U* o *n* prvcích a my k ní dotváříme všemi možnými způsoby množinu hran? (To není zobecnění předchozí úlohy!)

Další příklady k procvičení je možné brát z "kontrolních úloh" obsažených v prezentacích přednášek s tím, že se neprocvičují <mark>červeně vyznačené úlohy</mark>, neboť za jejich samostatné řešení uděluje přednášející prémiové body.